

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 851/2016-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. novembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Danicou Holováčovou, Čajakova 5, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 29 Cb 132/2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. septembra 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Danicou Holováčovou, Čajakova 5, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 29 Cb 132/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva že sťažovateľka je v procesnom postavení navrhovateľky účastníčkou napadnutého konania o zaplatenie sumy 14 581,46 € s príslušenstvom. Žaloba bola podaná 16. júla 2013.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza, že:

„Hoci predseda Okresného súdu Košice I v odpovedi na sťažnosť na prietahy zo dňa 04. 07. 2016 uznal čiastočnú dôvodnosť podanej sťažnosti za obdobie od 07. 08. 2015 do 03. 02. 2016, sťažovateľka má za to, že k prietahom v konaní došlo aj v čase od 05. 09. 2013, kedy právne zástupkyňa sťažovateľky prevzala výzvu súdu na dokladovanie pomerov sťažovateľky, do 10. 03. 2014, kedy súd vydal uznesenie o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov vo vzťahu k sťažovateľke, čo predstavuje 6 mesiacov bez vykonania akéhokoľvek úkonu konajúceho súdu. Taktiež v čase od 07. 04. 2014, kedy sťažovateľka podala odvolanie voči uzneseniu Okresného súdu Košice I, sp. zn.: 29 Cb/132/2013 zo dňa 10. 03. 2014, do 07. 01. 2015, kedy okresný súd uznesením zrušil uznesenie zo dňa 10. 03. 2014 a opätovne nepriznal sťažovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov, došlo k prietahom v konám, nakoľko medzi týmito dvoma úkonmi uplynulo obdobie 9 mesiacov, kedy súd nevykonával vo veci žiadny úkon.

Postupom a rozhodnutím porušovateľa, t. j. Okresného súdu Košice I, bolo u sťažovateľa porušené jeho základné právo na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote.“

Sťažovateľka na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti žiada, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikáže okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov, prizná sťažovateľke finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €, ako aj úhradu trov právneho zastupovania v konaní pred ústavným súdom v sume 363,79 €.

Pred predbežným prerokovaním veci sa po predchádzajúcej výzve ústavného súdu k sťažnosti vyjadril predseda okresného súdu v prípise sp. zn. 1 SprV 434/2016 z 19. októbra 2016, z ktorého okrem iného vyplýva:

«... bola vec preradená do registra „Cb“ z dôvodu žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov a vec bola náhodným výberom pridelená zákonnému sudcovi [REDACTED] pod sp. zn. 29 Cb/132/2003.

Dňa 12.8.2013 bola vyzvaná právna zástupkyňa žalobcu na zdokladovanie majetkových pomerov žalobcu za účelom rozhodnutia o oslobodení od platenia súdneho poplatku.

Vyššia súdna úradníčka vyzvala prípisom zo dňa 12.8.2013 Krajský dopravný inšpektorát za účelom zistenia majetkových pomerov žalobcu.

Odpoveď na túto výzvu bola súdu doručená dňa 16.9.2013.

Uznesením zo dňa 10.3.2014 č. k. 29 Cb/132/2013-37 Okresný súd Košice I žalobkyni nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov.

Písomným podaním doručeným súdu dňa 7.4.2014 podala voči vyššie uvedenému uzneseniu právna zástupkyňa žalobcu odvolanie.

Uznesením zo dňa 7.1.2015 č. k. 29 Cb/132/2013-58 Okresný súd Košice I zrušil uznesenie zo dňa 10.3.2014 č. k. 29 Cb/132/2013-37 a žalobkyni nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov.

Písomným podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 2.2.2015 podala právna zástupkyňa žalobcu voči vyššie uvedenému uzneseniu odvolanie. Okresný súd Košice I predložil spis sp. zn. 29 Cb/132/2013 dňa 10.2.2015 na Krajský súd v Košiciach za účelom rozhodnutia o odvolaní.

Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 29.4.2015 č. k. 4 Cob/13/2015-98 potvrdil uznesenie Okresného súdu Košice I.

Dňa 7.8.2015 vyzval tunajší súd právnu zástupkyňu žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu.

Uznesením zo dňa 3.2.2016 č. k. 29Cb/132/2013-105 Okresný súd Košice I zastavil konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku.

Písomným podaním doručeným súdu dňa 23.2.2016 právna zástupkyňa žalobcu doložila potvrdenie o úhrade súdneho poplatku.

Uznesením zo dňa 21.3.2016 č. k. 29 Cb/132/2013-113 Okresný súd Košice I zrušil uznesenie č. k. 29 Cb/132/2013-105 zo dňa 3.2.2016 o zastavení konania.

Následne bol vo veci dňa 29.6.2016 určený termín pojednávania na deň 27.10.2016.

Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že Okresný súd Košice I v tomto konaní vykonával úkony smerujúce k ukončeniu veci, avšak pre žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov, odvolania právnej zástupkyne žalobcu a pre nezaplatenie súdneho poplatku (až v odvolacej lehote) dochádzalo k predlžovaniu lehoty na ukončenie súdneho sporu.»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť

porušenia sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a z tohto dôvodu ju odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Z prehľadu vykonaných procesných úkonov okresného súdu vyplýva, že okresný súd nepriznal žalobkyni oslobodenie od súdnych poplatkov. Žalobkyňa, nesúhlasiac s posúdením splnenia podmienok pre priznanie oslobodenia, aktívne využívala procesné prostriedky, ktoré mala k dispozícii. Túto samotnú skutočnosť nie je možné pripísať na ťarchu sťažovateľky, avšak ani súd nezodpovedá za objektívne predĺženie konania, ktoré v tejto súvislosti vzniklo (m. m. II. ÚS 41/97).

Sťažovateľka si však ani po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov nespĺnila svoju zákonnú povinnosť uhradiť súdny poplatok za podaný návrh napriek tomu, že bola kvalifikovane zastúpená, a to ani v dodatočnej lehote určenej vo výzve okresného súdu zo 7. augusta 2015. V tomto období teda sťažovateľka zjavne nesie zodpovednosť za vznik prekážky postupu okresného súdu v napadnutom konaní z dôvodu, že si nespĺnila poplatkovú povinnosť. Po odstránení tejto prekážky okresný súd zrušil uznesenie o zastavení konania a vo veci nariadil termín pojednávania.

Ústavný súd nepochybňuje tvrdenie sťažovateľky, podľa ktorého medzi jednotlivými procesnými úkonmi okresného súdu sú väčšie časové odstupy, čo môže signalizovať, že v napadnutom konaní dochádza k prieťahom. Ústavný súd v tejto súvislosti však poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). V prípade, keď ústavný súd zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, tak sťažnosti spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnené (pozri napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05). Na vec sťažovateľky sú uvedené právne názory podľa názoru ústavného súdu aplikovateľné.

Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že doterajšia dĺžka napadnutého konania zatiaľ nevybočuje z medzí ústavnej akceptovateľnosti, pričom dôvody, pre ktoré zatiaľ vo veci nebolo právoplatne rozhodnuté, nemožno v ústavne relevantnej miere pričítať na vrub bezdôvodnej nečinnosti alebo neefektívnej činnosti okresného súdu.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd konštatuje, že medzi namietaným postupom okresného súdu v napadnutom konaní a sťažovateľkou označenými právami neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohla reálne viesť k vysloveniu porušenia sťažovateľkou označených práv. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nebráni sťažovateľke obrátiť sa opätovne so sťažnosťou na ústavný súd, ak by v budúcnosti v napadnutom konaní neodôvodnenou nečinnosťou alebo neefektívnym postupom okresného súdu dochádzalo k zbytočným priet'ahom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. novembra 2016